μέσῳ τῶν παντοίων ἐχθρῶν, πολεμούμενοι φυλετικῶς, πολιτικῶς, ἐμπορικῶς, πολεμούμενοι ὡς ὁμάδες, πολεμούμενοι ὡς ἄτομα, κόπτομεν διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν χειρῶν τὸν λαιμόν μας, ἕνεκα τῶν ἀγρίων ἡμῶν διαιρέσεων καὶ ἐρίδων.

* *
*

Ὁμόνοιαν συνιστᾷ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας. Καὶ ποσὸν ἀναγκαία εἶναι ἡ σύστασις αὕτη! Εἰς πλείστας τῆς Τουρκίας πόλεις οἱ ποιμενάρχαι ἀντὶ νὰ εἶναι ἡ σημαία τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἑνότητος εἶναι οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἑτέρας τῶν ἀλληλοσπαρασσομένων φατριῶν, ἔχοντες κατὰ κανόνα ἀντιμέτωπον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ἑτέρας τὴν κοινοτικὴν ἐπιτροπήν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ παράλυσις τῆς διοικήσεως τῶν ἐν τῇ πόλει ἐθνικῶν ἱδρυμάτων, εἴτε φιλανθρωπικῶν, εἴτε ἐκπαιδευτικῶν, ἐπέρχεται πλήρης καὶ τελεία. Καὶ οἱ ἐχθροί, οἱ ἀνταπαιτηταί, οἱ ἐξωθοῦντες ἡμᾶς πάντοτε βῆμα πρὸς βῆμα, κερδίζουν πολὺ περισσότερον ἔδαφος ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀβουλίας καὶ τῆς ἡμετέρας ἀναισθησίας ἢ ἐκ τῶν ἰδίων δυνάμεων.

Τὸ φρικτὸν δὲ εἶναι ἔτι, ὅπου ἐνσκήπτουν τοιοῦτοι ἀλληλοσπαραγμοί, μεταξὺ τῶν ἡμετέρων ὁμοεθνῶν, οὐδ' οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων προξένων δύνανται νὰ φέρωσιν θεραπείαν, διότι οἷα δήποτε ἀνάμιξις πρὸς μεσολάβησιν, εἶναι ἀδύνατον ν' ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον τῆς παρεξηγήσεως ἐπὶ μεροληψίᾳ, διότι ἀντὶ κατευνασμοῦ, φέρει τὸ ἀποτέλεσμα πετρελαίου χυνομένου ἐπὶ τῆς πυρᾶς.

* *
*

Ἁπλῆ ἐπισκόπησις τῶν ἐπισημοτέρων ἑλληνικῶν κέντρων θέλει παρουσιάσει ταῦτα ἢ σπαραττόμενα ὑπὸ ἐρίδων ἢ ἄτονα καὶ ἐξηντλημένα ἐκ προηγουμένων σπαραγμῶν.

Ἡ σλαυϊκὴ ραδιουργία, ἡ ἱδρύσασα σήμερον σχολὰς καὶ νοσοκομεῖα ἐν τῇ ἑλληνικωτάτῃ Θεσσαλονίκῃ, τίπο τε δὲν ἤθελε κατορθώσῃ ἄνευ τῶν ὀξυτάτων διαιρέσεων τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος, αἵτινες ἐπὶ ἔτη μακρὰ εἶχον ἐκτραχηλισθῆ εἰς ἀνήκουστον φανατισμόν, μὲ στρατηγοὺς τὰ μέλη τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου καὶ τὰς ἀντιπολιτεύσεις αὐτῶν καὶ τοὺς μητροπολίτας καὶ τοὺς γαμνασιάρχας, ἐκείνας δηλαδὴ τὰς κορυφάς, αἱ ὁποῖαι ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἀναμετρήσουν τὴν καταστροφὴν τῆς ὁποίας γίνονται πρόξενοι.

Διότι βεβαίως δὲν ἐλάνθανεν αὐτοὺς ὅτι ἀλληλοσπαραγμὸς ἐν στρατοπέδῳ ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ (τοιοῦτον δὲ μόνιμον στρατόπεδον ἀποτελεῖ ἡ Θεσσαλονίκη) εἶναι καὶ λέγεται προδοσία.— Ὅμοια συνέβησαν ἐπὶ μακρὸν ἐν Σέρραις, Βιτωλίοις. Ἀπαράλλακτα συμβαίνουν ἐν Καΐρῳ καὶ Σμύρνῃ, ὅπου ἡ ταυτότης τῶν κοινοτικῶν ἐρίδων ἐν τῇ τελευταίᾳ πόλει δημιουργεῖ λόγους ἀναμίξεως τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, ἐπὶ πραγμάτων ἀποκλειστικῶς οἰκογενειακῶν, οὕτως εἰπεῖν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου.—Ἡ Κύπρος πρὸ ἐτῶν ἔχει διχασθῆ εἰς δύο ἀλληλομισούμενα στρατοπεδα, χάριν τῆς ψυλαρχίας δύο κληρικῶν, ἐνῷ τὸ μυριοστὸν τῆς ἐνεργητικότητος τὸ ὁποῖον καταβάλλει ἐκεῖ ἡ ἑλληνικὴ νῆσος ἐπὶ τοῦ ζητήματος τίς ἐκ τῶν δύο ἐριζόντων θὰ ὁρισθῇ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν μίτραν τοῦ μητροπολίτου, ἀνκατεβάλλετο δυναμικῶς ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως ὅλων τῶν παραγόντων ἐθνικῆς δυνάμεως καὶ ἰδίᾳ πρὸς βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἐκπαιδεύσεως, οἱ καιροὶ θὰ ἦσαν καταπληκτικοί.

* *
*

Εἰς αὐτὰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ὅπου χιλιάδες ἀπόρων Ἑλλήνων διεξάγουν τὴν σκληρὰν βιοπάλην ἐν τῷ μεγάλῳ ἐκείνῳ ἀφομοιωτικῷ χωνευτηρίῳ, ἐκεῖ ὅπου οὐδεμία ἀντίδρασις κατὰ τῆς ἀπωλείας τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως εἶναι περιττή, ὅπου ὅλων ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ ἑνότης διωκομένων, προπηλακιζομένων, ὑβριζομένων τὰ πάνδεινα, ἐπιβάλλεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ κοινοτέρου αἰσθήματος τῆς αὐτοσυντηρησίας, ἡ ἀπαισία ἔρις περιφέρει τὸν δαυλὸν αὐτῆς μεταξὺ τῶν πρώτων Ἑλλήνων, ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔχουν καθῆκον νὰ χειραγωγοῦν τοὺς δυστυχεῖς, τοὺς ἀξέστους μετανάστας.

Αἱ ἀλληλομαχίαι τῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις Ἑλλήνων ἱερέων, τῶν πατέρων τούτων καὶ ὑποστηρικτῶν καὶ παραμυθητῶν τῶν ξενητευμένων παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος, παρουσιάζουν τοιαύτην εἰκόνα ἀθεραπεύτου ἐκτραχηλισμοῦ, ὥστε πρὸ τοῦ ἀπροχωρήτου, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος δὲν εὗρεν ἄλλο μέσον θεραπείας ἢ νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, θεωρήσασα ὅτι τὸ νὰ μείνουν αἱ μυριάδες τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων ἐπὶ ἔν ἔτος ἄνευ ἱερέως, εἶναι κακὸν μικρότερον δι' αὐτοὺς ἀπὸ θέαμα τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ πάλη τῶν πνευματικῶν αὐτῶν πατέρων.

Αὐτοὶ οἱ διευθυνταὶ τῶν ἑλληνικῶν ὀργάνων ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς γνωστῆς Ἀτλαντίδος καὶ τοῦ Λοξίου, περιῆλθον εἰς τοιοῦτον ἀνταγωνισμόν, προσωπικῶς ἐχθρικόν, ὥστε τὸ κλασικῶς ἑλληνικὸν ὅπλον τῆς μηνύσεως ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τούτων καὶ ὁ ἕτερος ἐσύρθη ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης τῶν Γιάγκηδων εἰς τὰς ἐγχωρίους φυλακὰς κατηγορούμενος ἐπὶ συκοφαντίᾳ.

Πολλάκις ἡμεῖς αὐτοὶ εἴμεθα οἱ μεγαλείτεροι ἡμῶν ἐχθροί. Καὶ τὸ δηλητηριῶδες ἐγχειρίδιον τὸ ὁποῖον ἀρεσκόμεθα νὰ βυθίζωμεν εἰς τὰς ἰδίας ἡμῶν σάρκας εἶναι ἡ Ἔρις, τῆς Νυκτὸς ἡ κόρη καὶ τοῦ Ἄρεως ἡ ἀδελφή, τὴν ὁποίαν ἡ καρδία τῶν ἀρχαίων εἶχεν ἀνυψώσει εἰς θεάν.

Καὶ ὕστερον εὑρίσκονται ἄνθρωποι ἀμφισβητοῦντες τὴν κατ' εὐθεῖαν ἡμῶν καταγωγὴν ἀπὸ τῶν ἀθανάτων ἡμῶν προγόνων.

ΕΜΜ. Σ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

ΚΟΡΦΟΥ ΚΥΜΑΤΑ

Γαλάζιο πέλαο τὰ αἰθέρια
Οὐράνια ὁ κόρφος δείχνει πλάτια
Καὶ τοῦ γιαλοῦ τὰ πελιστέρια
Ἀφρῶν πετούμενων κομμάτια.

* *
*

Καὶ στάπατα τὰ μονοπάτια
Καὶ στοὺς ρηχοὺς τοῦ κόρφου δρόμους
Λευκόχαιτα ἀνεμίζουν ὄτια
Μ' ὀρθάνοιχτα φτερὰ 'στοὺς ὤμους...

* *
*

Κ' ἐκεῖ γαλάζια, ἐδῶ σὰν χιόνια,
Πετοῦνε, τρέχουν, προσπαθοῦνε,
Φανταστικὰ ὅλα χελιδόνια,
Μέσ' στὰ κρογιάλια νὰ κρυφτοῦνε
Τοῦ ὡραίου Νησιοῦ, πρὶν νὰ σκεπάσῃ
Μαῦρο ἕνα σύγνεφο τὴν πλάσι...

ΓΑΛΗΝΗ

Ἀπ' τὸν βυθὸ τρεῖς μάγισσες Νεράϊδες
Κρατοῦνε τὰ κοράλια πετρωμένα
Καὶ κουφολέει ἡ μιὰ τῆς ἄλλης :—Τῶιδες
Τὰ παλληκάρια τἄπατου πελάγου
Μὲ μάτια 'στἄρμενά τους πικραμμένα,
Δεμένοι σκλάβοι τοῦ Καιροῦ τοῦ μάγου ;

* *
*

Καὶ λεει ἡ πλιὸ ξανθιά :—Καλὰ νὰ πάθουν !
'Στὴν κουπαστὴ καθήμενοι, 'στὰ πρύμα.
Τὰ ὄνειρατά των τραγουδῶντας πλάθουν...
'Στάντήνεμα ξαγρυπνισμένοι, πάλι,
Τὴν πλώρη τους βυθίζοντας 'στὸ κῦμα,
Πλανιῶνται, ὥς που νὰ φτάσουν τἀκρογιάλι !

* *
*

Καὶ εἶπε ἡ Γαλανή :—Τόσα ἡ γαλήνη
Κρεββάτι τῶν ὀνείρων τους ἂς γίνῃ !

Σπέτσες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

— Ἐδιάβασες τὸν ἀφορισμὸν τῆς Ἀναπλάσεως κατὰ τοῦ Κιμιτάτου τοῦ Πειραιῶς ;

— Βουλγαρικὸ ἔγγραφο, ἀγάπε μου, Βουλγαρικόν !

— Τί λές, βρὲ ἀδελφέ ;

— Βεβαιότατα! Βούλγαροι τόχουν συντάξει, γιατὶ μόνον Βούλγαροι θὰ ἔχουν συμφέρον νὰ μὴ μᾶς ἀφήσουν νὰ γελάσουμε, νὰ γλεντήσουμε, μ'ἄλλους λόγους νὰ ζήσουμε !

Ὁ δρομεύς.

Δεκαπενθήμερον ἐπιστημονικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν περιοδικὸν

Ἱδρυταί : Γ. ΛΕΙΩΤΗΣ καὶ Γ. ΛΑΜΠΕΛΕΤ

ΚΡΙΤΙΚΗ

Συνδρ. ἐτησία Δρ. 10
» ἑξάμηνος » 6
» τρίμηνος » 4

Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν
Συνδρ. ἐτησία ἀρ χρ. 18
» ἑξάμηνος » 6

Εἰς τὴν «Κριτικὴν» συνεργάζονται οἱ καλλίτεροι λόγιοι καὶ ἐπιστήμονες, ἰδικοί μας καὶ ξένοι.

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν : Διεύθυνσιν «Κριτικῆς» Ἀθῆνας Ὁδὸς Ἁγ. Κωνσταντίνου 20

Ἡ «Κριτικὴ» εἶνε τὸ εὐθηνότερον τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων περιοδικῶν

F. AUGUSTO DE BENEDETTI

ΤΟ ΑΙΩΝΙΟΝ ΔΡΑΜΑ (1)

Η ΚΛΩΣΤΗ ΕΣΤΡΙΦΤΗΚΕ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ Γ. Ι. ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

Πρόσωπα **Ἐβελίνα** ἐτῶν 19
Ἐδμόνδος ἐτῶν 22

Δωμάτιον ἀτάκτως ταξινομημένον, ἀλλὰ μὲ ἔπιπλα κομψότατα. Ὅλα ὅμως εὑρίσκονται ἐν ἀταξίᾳ προδιδούσῃ ἀτημελησίαν. Μία μόνη θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ ἓν παράθυρον ἀριστερᾷ. Μεταξὺ τῶν ἐπίπλων μικρὸν διβάνιον καὶ τράπεζα ἐπὶ τῆς ὁποίας ἄνθη μαραμμένα, χαρτία, βιβλία, κτλ. Μερικὰ κομψοτεχνήματα καὶ ἀθύρματα κρεμασμένα ἀπὸ τὸν τοῖχον, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ μικρὰ μάχαιρα.

(Ἡ σκηνὴ μένει ἐπί τινας στιγμὰς κενή. Ἔπειτα αἴφνης ἡ

Ἐβελίνα, ἀπὸ μέσα κτυπᾷ τετράκις τὴν θύραν μὲ τέσσαρα ὅμοια κτυπήματα. Μετά τινα δευτερόλεπτα ἀνοίγει τὴν κλειστὴν θύραν μὲ διπλοῦν κλείσιμον καὶ εἰσβαίνει. Παρατηρεῖ γύρω ἔκπληκτος διότι δὲν βλέπει κανένα εἰς τὸ δωμάτιον, ἐξάγει τὰ κλειδιὰ ἀπὸ τὴν κλειδαριὰν καὶ ξανακλεῖ τὴν θύραν ἀπὸ μέσα. Φέρει φαιόχρουν λαμπρὰν ἀλλ' ἁπλῆν ἐνδυμασίαν.

Εἶνε πολὺ ὡχρά: ἔχει ὄψιν κατηφῆ καὶ σκεπτικήν. Κάθηται εἰς κάθισμα εἰς τὸ βάθος πλησίον τῆς θύρας καὶ στέκει τοιουτοτρόπως στιγμάς τινας. Ἔπειτα κινοῦσα τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν ἄλγους ἀναφωνεῖ:) Μά...

(Σηκώνει τὸ βέλο, βγάζει τὰ γάντια καὶ τὸ καπέλο, τὰ ἀποθέτει εἰς τὸ διβάνι καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν τράπεζαν. Παίρνει τὰ μαραμένα ἄνθη στὰ χέρια της καὶ παρατηρεῖ μὲ βαθεῖαν κατήφειαν, κατόπιν κάθηται καὶ σπογγίζει τοὺς ὀφθαλμούς Σηκώνεται κατόπιν καὶ παρατηρεῖ ἓν πρὸς ἓν ὅλα τὰ ἀντικείμενα τοῦ δωματίου, ἀλλὰ μὲ βλέμμα ἀφῃρημένον, ἀνήσυχον. Προσηλόνει περισσότερον τὸ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ μαχαιριδίου. Ἔπειτα ἀκούσασα κάποιον ἀνερχόμενον τὴν κλίμακα πηγαίνει καὶ ὠτακουστεῖ μὲ ἀγωνίαν εἰς τὴν θύραν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον ἐξακολουθεῖ ἀνερχόμενον. Ἀνοίγει σιγὰ ἐπ' ὀλίγον τὴν θύραν, ἀκροάζεται, κατόπιν τὴν κλείει καὶ πηγαίνει ἐκ νέου παρὰ τὴν τράπεζαν. Κατόπιν μὲ βαθεῖαν ἀγωνίαν). Ποῖος νὰ μοῦ τὸ ἔλεγε... (Σχεδὸν δακρύουσα). Φτωχὴ Ἐβελίνα ! (Κυτταζει τὸ δακτυλίδιον τὸ ὁποῖον φέρει εἰς τὴν χεῖρα, τὸ ἐξάγει καὶ ἀφοῦ τὸ κυττάζει ἐπ' ὀλίγον τὸ ἐπαναθέτει εἰς τὸν δάκτυλόν της, στηρίζει τὸν ἀγκώνα της ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου τῆς ἕδρας, κλίνει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ βραχίονος καὶ κλαίει σιγά. Αἴφνης κυριευθεῖσα ἀπὸ μανίαν ρίπτει τὰ ἄνθη κατὰ γῆς καὶ ζητεῖ νὰ βιάσῃ τὸ συρτάριον τῆς τραπέζης. Κατόπιν κατευνάζεται πάλιν Μένει μὲ τὴν κεφαφαλὴν μέσα εἰς τὰς παλάμας, στηρίζουσα τοὺς ἀγκώνας ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπί τινα λεπτὰ σκεπτική, ἀποφυλλίζουσα μηχανικῶς τὰ βιβλία καὶ τὰ χαρτία. Αἴφνης οἱ ὀφθαλμοί της πίπτουν εἴς τινα χαρτία καὶ ἔκπληκτος ἀναφωνεῖ:) Τὰ τραγουδία του... (Διατρέχει τὰς σελίδας τοῦ τετραδίου ἐν σιωπῇ. Αἴφνης ἀνευρίσκουσα μεταξὺ αὐτῶν ἕνα μενεξέν:) Ὁ μενεξὲς ποῦ τοῦ ἔδωκα... (Ἀναγινώσκουσα τὰς λέξεις αἱ ὁποῖαι ἦσαν γραμμέναι ἐπὶ τῆς σελίδος τοῦ ἄνθους). Τοῦ νοῦ λουλούδι, θὰ σὲ ἀγαπῶ αἰώνια...Στὸν ἔρωτά μου (ἀναστενάζει καὶ κλείει τὸ βιβλίον· κατόπιν τὸ ἀνοίγει κατὰ τύχην καὶ ἀναγινώσκει μὲ φωνὴν τρέμουσαν καὶ μὲ συγκίνησιν αὐξάνουσαν:

Ὦ ! πόσο θλιβερὸ τραγοῦδι ψάλλει
ἡ μαύρη μου καρδιὰ—κατάρα τῶχει—

(Σηκώνει τὸ βλέμμα ψηλὰ, ἀναστενάζουσα. Παῦσις). (μὲ ρυθμὸν μονότονον:)

Ἡ ἀγάπη μου ἐχθὲς δὲν ἦλθεν, ὄχι...
καὶ περιμένω ἀπὸ στιγμὴ σὲ ἄλλη...

(μὲ ἀκτῖνα ἐλπίδος ἀκόμη).

Οὔτε καὶ σήμερα δὲν θάρθῃ λέω, (Διακοπὴ)

(Ἀκολουθεῖ)